

en sammensætning, hvorved der er lagt særlig vægt på inddragelse af juridisk sagkundskab. Det pågældende tilsynsnævn skal ifølge forslaget være et uafhængigt organ. Udvalgets flertal foreslår bl.a., at nævnet får i alt syv medlemmer, og at formanden for tilsynsnævnet skal være en højesteretsdommer. I øvrigt skal nævnet efter forslaget være sammensat af et medlem indstillet af KL, et medlem indstillet af Amtsrådsforeningen, et medlem indstillet af Københavns og Frederiksberg Kommuner i forening, et medlem indstillet af Rektorkollegiet, et medlem indstillet af Advokatrådet og et medlem udpeget af indenrigs- og sundhedsministeren. Nævnets medlemmer skal efter forslaget være jurister. Et sådant nævn vil efter flertallets opfattelse være bedst egnet til at imødekomme kravene til retssikkerheden og juridisk ekspertise ved behandlingen af sager om kommunernes overholdelse af lovgivningen, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 272 ff.

Udvalgets mindretal (Amtsrådsforeningens repræsentant) har tilsluttet sig, at klageinstansen og den overordnede tilsynsmyndighed bliver et centralt uafhængigt nævn med betydelig juridisk sagkundskab, men mener ikke, at det kan opveje de væsentlige ulemper, der efter mindretallets opfattelse er forbundet med, at det efter flertallets forslag er statsamtændene, der skal varetage det primære tilsyn med amtskommunerne, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 268.

Udvalgets mindretal mener endvidere ikke, at der bør stilles krav om, at de medlemmer, der udpeges til det uafhængige nævn efter indstilling fra de kommunale parter, skal være jurister. Der bør være mulighed for, at de kommunale parter kan udpege lokalpolitikere med direkte kendskab til kommunestyret og vilkårene herfor som medlemmer, når de udgør et mindretal i nævnet, jf. betænkning nr. 1395/2000, side 280.

Der henvises til betænkning nr. 1395/2000, side 264-283.

4.3. *Indenrigs- og Sundhedsministeriets forslag*

4.3.1. *Bevarelse af en regional placering af tilsynet med kommunerne*

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan støtte flertallet i Klagereformudvalgets forslag om bevarelse af en regional placering af tilsynet med kommunerne.

Ministeriet kan tilslutte sig de grunde, flertallet har anført, jf. *afsnit 4.2.1*. Bevarelsen af tilsynets regionale placering sikrer, at tilsynsmyndigheden har lokal-kendskab og lokal kontakt. Det må antages, at dette kan øge smidigheden i udøvelsen af tilsynet, og at det medvirker til, at tilsynet i visse tilfælde kan gennemføres på en mere uformel måde.

Det er regeringens målsætning, at den regionale udvikling på længere sigt skal føre til mindre ulighed i service, beskæftigelse og økonomiske vilkår i regionerne. Som led heri bør tilstræbes en regional balance i den fremtidige fordeling af statslige institutioner og arbejdspladser. Dette kan et regionalt placeret kommunaltilsyn medvirke til.

4.3.2. *Sammensætningen af det regionalt placerede tilsyn med kommunerne*

4.3.2.1. Kommunaltilsynet er i dag hovedsageligt et legalitetstilsyn, og tilsynets stillingtagen til de konkrete tilsynssager beror på en – juridisk – vurdering af, om lovgivningen, herunder almindelige retsgrundsætninger, er overholdt. Det er på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at deltagelse af lokale politikere i tilsynet ikke findes at være fornøden eller relevant ved tilsynets stillingtagen til disse juridiske spørgsmål.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan derfor støtte Klagereformudvalgets flertals forslag om, at tilsynsrådene, der i dag med deltagelse af amtsrådsmedlemmer varetager tilsynet med kommunerne, nedlægges, jf. nærmere *afsnit 4.2.2*. og de af flertallet anførte grunde for, at tilsynet i første instans skal ske uden politisk deltagelse.

4.3.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan endvidere tilslutte sig Klagereformudvalgets flertals forslag om, at det primære tilsyn med kommunerne skal henlægges til en statsamtmand. Statsamtmanden skal i forvejen over en administration, der har den nødvendige faglige, juridiske ekspertise samt har erfaring med løsningen af tilsynssager, jf. nærmere *afsnit 4.2.2*. og de af flertallet anførte grunde for valget af statsamtmanden til denne opgave.

4.3.2.3. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan derimod ikke tilslutte sig Klagereformudvalgets flertals forslag om, at det primære tilsyn med kommunerne skal varetages af enhver af de 14 statsamtænd samt for så vidt angår Københavns og Frederiksberg Kommuner af overpræsidenten, jf. også *afsnit 4.3.3.2*. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at et væsentligt antal af tilsynssager er nødvendigt for at oparbejde den fornødne erfaring og ekspertise ved varetagelsen af tilsynsopgaven. De ca. 1.300 tilsynssager vedrørende kommuner, der årligt afsluttes af statsamtterne, er et meget lille grundlag at sikre den tilstrækkelige faglige ekspertise på i de eksisterende 14 enheder.

I 2001 var der på landsplan beskæftiget 12 fuldtidsansatte sagsbehandlere i statsamtterne med at behandle disse sager. Hertil kommer et tilsvarende antal års-